

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 25.08.2025 г.			
124.	13.08.2025	Здравейте, Във връзка с отворена за прием на проекти процедура ""Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията"", моля Ви за Ваши разяснения по следните въпроси: 1. При споделена собственост (съ-собственост) на производствената сграда, за която предвиждаме да изпълним мерки свързани с инвестиция в соларни панели, инвертори и батерии съгласно мярка 1.16 "Фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ)", какъв документ следва да се представи на етапа на изпълнение на проекта за удостоверяване на собствеността? 2. Във връзка с горния въпрос, как ще се разглежда в процеса на изпълнение на проекта факта, че двете юридически лица, които са съ-собственици на сградата в която изпълняват производствените си дейности, ще кандидатстват със свой отделни проекти предвиждащи инвестиции по мярка 1.16 "Фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ)", като при евентуално одобрение и на двата проекта, впоследствие соларните панели и по двата проекта, ще бъдат разположени на едно място - покрива на сградата? Има ли пречка в предното? 3. При кандидатстване на едно предприятия с инвестиция по мярка 1.8. Енергийно-ефективни охладители на въздух, допустимо ли е да се кандидатства за изграждане на охладителната система в цялата производствена сграда, която е в режим на споделена собственост? Следва ли в този случай разрешение/съгласие от другият собственик за инсталиране на активи в неговата собственост и/или преминаване на тръби през общите части на сградата? 4. Във връзка със зададен въпрос № 60, точка 4, относно необходимостта от провеждане на процедури по реда на ПМС № 4 и възможността за провеждане на предварителен и последващ контрол на процедурите за избор на изпълнител, УО е дало следният отговор "С оглед спецификата на определяне на размера	1. По процедурата не е налице изрично изискване предприятието-кандидат да е собственик на сградата/ имота, върху която/ който ще се извършват инвестиции, за да бъдат допустими разходите за изграждане на „фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ)“. Отчитането на постигнатия краен резултат от закупените по проекта активи/ оборудване/ съоръжения се извършва посредством един или повече от документите (в зависимост от спецификата на придобитото оборудване), посочени в Приложение 7 – Описание на приложимите по процедурата индикатори към Условиата за кандидатстване. Допълнителна информация по отношение на изпълнението на сключените договори и документите, които следва да се представят, за да удостоверят постигнатия резултат, е налична в публикуваното на интернет страницата на Министерство на иновациите и растежа - Ръководство за изпълнение на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез опростен вариант на разходите съгласно посоченото в чл. 53, пар. 1, буква б); буква в) и буква г) от Регламент (ЕС) 2021/1060 и чл. 55, ал. 1, т. 2; т. 3 и т. 4 от ЗУСЕФСУ по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията” 2021-2027, на следния адрес - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/rakovodstva/. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, № 4, № 5, № 10, № 11 и № 64. 2. Посоченото в запитването Ви е допустимо, в случай че кандидатите и проектните предложения отговарят и на всички останали изисквания по процедурата. Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условиата за кандидатстване, инвестиции в системи, които произвеждат енергия, са допустими за финансиране по процедурата, при условие че произвежданата от тях енергия е единствено за собствено потребление. Произведената енергия от тези системи не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост - 3 (три) години от окончателното плащане по проекта. Допълнително, в същата т. 14.2 от Условиата за кандидатстване е указано, че активите/ оборудването/ съоръженията в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, придобити със средства по

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		на допустимите по процедурата разходи, Управляващият орган не предвижда извършване на предварителен или последващ контрол на проведените от бенефициентите процедури за избор на изпълнител". От горният отговор за нас не става достатъчно ясно, какъв ще бъде реда за избора на изпълнители и за това Ви моля за конкретен отговор: - при избора на изпълнители за планираните дейности по енергийна ефективност, ще се използват ли правилата и определените лимити по ПМС 4/2024 г. във връзка с провеждане на открита процедура за доставка и/или изпълнение на СМР? - по какъв ред ще се провежда избора на изпълнители, в случай че не се прилага ПМС 4/2024 г.? - потвърждавате ли, че по процедурата няма да се извършва предварителен или последващ контрол върху избора на изпълнител? Благодаря Ви за оказаното съдействие!	проекта, следва да бъдат използвани единствено от стопанския субект, който получава помощта, да бъдат амортизируеми, да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, съгласно приложимите счетоводни стандарти, както и да останат свързани с проекта, за която е предоставена помощта, за период от минимум 3 (три) години от окончателното плащане. Също така, кандидатите се задължават да не продават, преотстъпват и/или отдават под наем на трети лица активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, придобити със средства по проекта, за период от 3 (три) години от извършване на окончателното плащане по проекта. При неспазване на изискването ще се определя финансова корекция, пропорционално спрямо периода, за който е налице неизпълнение. Кандидатът носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването ѝ в качеството му на Възложител по проекта. Инвестициите в допустимите по процедурата активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници трябва да отговарят на изискванията на приложима национална и европейска законова, вкл. подзаконова, нормативна уредба. Обръщаме внимание, че в т. 11.2 „Критерии за недопустимост на кандидатите“ от Условието за кандидатстване е посочено, че в случай че по процедурата бъдат подадени проектни предложения от няколко свързани предприятия, осъществяващи подобна дейност, административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ще бъде сключен само с едно от тези предприятия. Под свързани предприятия се разбират предприятията по чл. 4, ал. 5-8 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП). Под подобна дейност за целите на настоящото изискване се разбира основна икономическа дейност, попадаща в рамките на същия тризначен цифров код (група) съгласно КИД-2008 на НСИ (Приложение 11). 3. Съгласно т. 14.2 от Условието за кандидатстване, активите/ оборудването/ съоръженията в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, придобити със средства по проекта, следва да бъдат използвани единствено от стопанския субект, който получава помощта, да бъдат амортизируеми, да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и да бъдат включени в активите на предприятието,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			получаващо помощта, съгласно приложимите счетоводни стандарти, както и да останат свързани с проекта, за която е предоставена помощта, за период от минимум 3 (три) години от окончателното плащане. Също така, кандидатите се задължават да не продават, преотстъпват и/или отдават под наем на трети лица активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, придобити със средства по проекта, за период от 3 (три) години от извършване на окончателното плащане по проекта. При неспазване на изискването ще се определя финансова корекция, пропорционално спрямо периода, за който е налице неизпълнение. Кандидатът носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването ѝ в качеството му на Възложител по проекта. Инвестициите в допустимите по процедурата активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници трябва да отговарят на изискванията на приложима национална и европейска законова, вкл. подзаконова, нормативна уредба. В тази връзка, и съгласно информацията, представена в запитването, УО препоръчва преди подаване на проектно предложение внимателно да се запознаете с нормативната уредба, касаеща извършване на инвестиции в производствена сграда, която е в режим на споделена собственост, и да се обърнете към компетентните в тази област институции. 4. Всеки бенефициент е длъжен да извърши избор на изпълнител при спазване на приложимото национално законодателство. Независимо от прилагането на опростени варианти на разходите (ОВР) по настоящата процедура, правилата за прозрачност, равнопоставеност и конкуренция остават задължителни. Изпълнителите се избират в съответствие с реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициентите на договорена безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление. В случаите, когато бенефициентът не е възложител по смисъла на ЗОП, при избор на изпълнител/и същият задължително прилага разпоредбите на Глава четвърта от ЗУСЕФСУ и приложимите подзаконовни нормативни актове (вкл. ПМС № 4/11.01.2024 г. за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление). За определяне на приложимата процедура се изчислява

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			общия размер на безвъзмездната финансова помощ, включително съфинансирането от страна на бенефициента за съответната дейност. Моля, запознайте се с публикуваното на интернет страницата на Министерство на иновациите и растежа - Ръководство за бенефициенти при изпълнение на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедури с опростени варианти на разходи по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията” 2021-2027, на следния адрес - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatyata/rakovodstva/. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 16. Потвърждаваме разяснението, предоставено по въпрос № 60 (т. 4).
125.	13.08.2025	Здравейте, съгласно УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията” 2021-2027 Процедура чрез подбор на проектни предложения BG16RFPR001-2.004 „Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията” фирмата е с основен код по КИД за 2024г - 20.53 „Производство на етерични масла“. Фирмата има намерение да произвежда суровини за фармацевтичната индустрия. Ще бъде ли допустима съгласно ограничението от Условията за кандидатстване в т.11.2 Критерии за недопустимост на кандидатите, където е записано, че "20.53 „Производство на етерични масла“ - ограничението е приложимо само за дейност, свързана с производство на етерични масла, екстракти от естествени ароматни продукти и резиноиди." Моля, да дадете разяснение каква дейност, свързана с производство е допустима с код по КИД 20.53 „Производство на етерични масла“.	Съгласно т. 11.2, подточка 2.3 от Условията за кандидатстване, по процедурата не са допустими предприятия, кандидатстващи за икономическа дейност съгласно КИД-2008 на НСИ, която попада в код 20.53 „Производство на етерични масла“, като е уточнено, че ограничението е приложимо само за дейност, свързана с производство на етерични масла, екстракти от естествени ароматни продукти и резиноиди. В обяснителните бележки на Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ (Приложение 11 към Условията за кандидатстване) е записано, че в обхвата на код 20.53 „Производство на етерични масла“ се включват следните производства: - производство на екстракти от естествени ароматни продукти; - производство на резиноиди; - производство на смеси от ароматизиращи субстанции за производството на парфюми или за хранително-вкусовата промишленост; - производство на ароматични дестилirани води. С оглед на посоченото, дейности по проекта, свързани с „производство на смеси от ароматизиращи субстанции за производството на парфюми или за хранително-вкусовата промишленост“ или „производство на ароматични дестилirани води“ биха били допустими, в случай че кандидатът и проектното предложение отговарят и на всички останали изисквания по процедурата. В тази връзка кандидатите, които заявяват подкрепа по процедурата за икономическа дейност с код С20.53 следва да представят информация относно точния предмет на дейността, за която кандидатстват и произвежданите от тях продукти в раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
126.	13.08.2025	Във връзка с процедура BG16RFPR001-2.004 „Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията”, моля за следните пояснения: 1) допустим кандидат ли е болница, извършваща своята дейност под код 86.10 Дейност на болници, чиято собственост е 100% общинска, в случай че отговаря на условията за допустимост по процедурата, а именно кандидатът е търговци по смисъла на Търговския закон; регистриран е преди 31.12.2022 г.; попада в обхвата на микро, малки или средни предприятия съгласно ЗМСП; има реализирани нетни приходи от продажби за 2024 г. съгласно посоченото в условията за кандидатстване. Моля за категорично становище, дали кандидата е допустим или недопустим по процедурата, имайки предвид собствеността на дружеството.	В т. 11.1, подточка 3) от Условията за кандидатстване е записано, че по настоящата процедура са допустими кандидати, които са микро, малки или средни предприятия по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36). Съгласно чл. 4, ал. 9 от ЗМСП, с изключение на случаите по ал. 4 (от чл. 4 на ЗМСП) едно предприятие не може да се смята за предприятие по чл. 3 (т.е. микро, малко и средно предприятие), ако 25 на сто или повече от капитала или от броя на гласовете в общото събрание се контролират пряко или непряко, заедно или поотделно от един или повече държавни органи. Юридическо лице, чиято собственост е 100% общинска попада в обхвата на чл. 4, ал. 9 от ЗМСП. В тази връзка, цитираното в запитването дружество е голямо предприятие и като такова не е допустим кандидат по настоящата процедура.
127.	14.08.2025	Уважаеми дами и господа, моля за отговор на следния въпрос свързан с процедура BG16RFPR001-2.004 - Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията: 1. Допустимо ли е по процедурата да се кандидатства за енергоефективни мерки от списъка по прил. 4.2 за повишаване на енергийната ефективност на сграда, която не е въведена в експлоатация(т.е. няма Акт 16/удостоверение за въвеждане в експлоатация) и е в процес на изграждане? Поздрави!	Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условията за кандидатстване, инвестициите в допустимите по процедурата активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници трябва да отговарят на изискванията на приложима национална и европейска законова, вкл. подзаконова, нормативна уредба. Кандидатът носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването ѝ в качеството му на Възложител по проекта. В тази връзка, УО препоръчва преди подаване на проектно предложение кандидатите внимателно да се запознаят с нормативната уредба, касаеща желаната от тях инвестиция. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 27 (т. 3) и № 47.
128.	14.08.2025	Уважаеми експерти, Във връзка с минималните изисквания към допустимите активи за закупуване по процедурата имам следните въпроси: 1. Относно категория „Термопомпи“ и по-конкретно вида „VRV (VRF) системи“ моля за следното разяснение – според процедурата минималното изискване за топлинна мощност е 20 kW. Спецификата на системата обаче предполага монтирането на отделни компоненти и по-конкретно вътрешни тела и външни	1.1. Топлинната мощност се отнася за цялата система като считаме, че в повечето случаи тази мощност се определя от мощността на външното тяло (агрегат). 1.2. и 1.3. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 30 (т. 3 и т. 4), № 33 и № 62.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		агрегати, всеки един от които разполага с различна топлинна мощност. 1.1. Посоченото изискване за най-малко 20 kW топлинна мощност се отнася към цялата система /сбор от мощността на отделните компоненти/ или на конкретен елемент от нея? Ако се отнася само към конкретен елемент, моля да поясните кой е този компонент. 1.2. Ще се счита ли за допустимо заявяването на система, която включва следното: - Външен агрегат с мощност 25 kW - 6 броя вътрешни тела с мощност 3.2 – 4.0 kW 1.3. Същата система, включваща тези компоненти следва да бъде заявена на един ред от Приложение 4.2 или на отделни? Благодаря предварително!	
129.	14.08.2025	Във връзка с даден отговор на въпрос 16, който не дава категоричен отговор на зададения въпрос, моля за ясен и категоричен отговор: 1. Кандидатът е предвидил в проекта си дейност за изграждане на ФЕЦ за собствени нужди на стойност 100 000 лв. без ДДС (т.е. СМР над 50 000 лв. без ДДС) и е заявил финансиране за тези разходи 50 000 лв. (точно 50% от заявените разходи). След одобрението на проекта необходимо ли е да се направи избор на изпълнител за посоченото СМР чрез процедура за избор с публична покана, ДА или НЕ?	Всеки бенефициент е длъжен да извърши избор на изпълнител при спазване на приложимото национално законодателство. Независимо от прилагането на опростени варианти на разходите (ОВР) по настоящата процедура, правилата за прозрачност, равнопоставеност и конкуренция остават задължителни. Изпълнителите се избират в съответствие с реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициентите на договорена безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление. В случаите, когато бенефициентът не е възложител по смисъла на ЗОП, при избор на изпълнител/и същият задължително прилага разпоредбите на Глава четвърта от Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) и приложимите подзаконови нормативни актове (вкл. ПМС № 4/11.01.2024 г. за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление). За определяне на приложимата процедура се изчислява общия размер на безвъзмездната финансова помощ, включително съфинансирането от страна на бенефициента за съответната дейност. В чл. 50, ал. 2 от ЗУСЕФСУ е регламентирано следното: „Процедура за избор с публична покана се провежда, когато размерът на предоставената безвъзмездна финансова помощ е по-голям от 50 на сто от общата сума на одобрения проект и прогнозната стойност за:

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			1. строителство, в т.ч. съфинансирането от страна на бенефициента, без данък върху добавената стойност, е равна или по-висока от 50 000 лв.; 2. доставки или услуги, в т.ч. съфинансирането от страна на бенефициента, без данък върху добавената стойност, е равна или по-висока от 30 000 лв.“ Условията по процедурата не поставят изрично изискване за провеждане на процедура за избор с публична покана и когато размерът на предоставената безвъзмездна финансова помощ е равен или по-малък от 50 на сто от общата сума на одобрения проект. Моля, запознайте се с публикуваното на интернет страницата на Министерство на иновациите и растежа - Ръководство за бенефициенти при изпълнение на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедури с опростени варианти на разходи по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията” 2021-2027, на следния адрес - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/rakovodstva/.
130.	14.08.2025	При изпълнение на Автономна хибридна Фотоволтаична инсталация с Локално съоръжение за съхранение към нея, има ли изискване за съотношението на мощността на Фотоволтаичната инсталация към мощността (капацитета) на Локалното съоръжение за съхранение? При разлика в мощностите на Фотоволтаичната инсталация и Локалното съоръжение за съхранение, стойността на проекта се формира съобразно референтната стойност от 2727,17 лева умножена по инсталираната инверторна мощност на Фотоволтаичната инсталация, независимо от мощността (капацитета) на Локалното съоръжение за съхранение или по друг начин?	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 3.
131.	14.08.2025	Във връзка с процедура BG16RFPR001-2.004 „Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията“, имаме следния въпрос: В рамките на проекта предвиждаме изграждане на фотоволтаична електроцентрала (ФЕЦ), съгласно т. 16 от списъка с допустими активи по процедурата. Възнамеряваме съоръжението да бъде разположено върху покрив на сграда, която не разполага с Разрешение за ползване (Акт 16).	Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условията за кандидатстване, инвестициите в допустимите по процедурата активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници трябва да отговарят на изискванията на приложима национална и европейска законова, вкл. подзаконова, нормативна уредба. Кандидатът носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването ѝ в качеството му на Възложител по проекта.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Допустимо ли е в този случай изграждането и включването на ФЕЦ в рамките на проектното предложение? В случай че това не е допустимо, допустимо ли е фотоволтаичната централа да бъде изградена на терен в рамките на същия урегулиран поземлен имот (УПИ), при условие че отговаря на всички други изисквания по процедурата?	В тази връзка, УО препоръчва преди подаване на проектно предложение кандидатите внимателно да се запознаят с нормативната уредба, касаеща желаната от тях инвестиция. В случай че приложимата нормативна уредба в областта на изграждане на фотоволтаична електрическа централа (ФТЕЦ) (строителство) не разрешава разполагането ѝ върху покрив на сграда, която не разполага с Разрешение за ползване (Акт 16), би било допустимо планираната по проекта ФТЕЦ да бъде изградена върху недвижими имоти към сградата в урбанизирани територии, енергията от която ще се използва само за собствено потребление, и в случай че кандидатът и проектното предложение отговарят и на всички останали изисквания по процедурата.
132.	14.08.2025	1. На част от покрива на сградата на която искаме да изградим ФЕЦ за собствени нужди по програмата вече има изградена една ФЕЦ, изградена с наши средства, която е присъединена към мрежата. Новоизградената ФЕЦ ще бъде изцяло за собствени нужди, без отдаване на енергия към мрежата според изискванията на евро програмата. Има ли проблем в едновременното съществуване на тези две ФЕЦ? 2. Възнамеряваме да изградим ФЕЦ включваща: инвертор -50kw; батерии 122kwh; соларни панели 35kwр. Има ли изискване относно инсталираната мощност на панелите, отнесена към мощността на инвертора? От гледна точка на референтните цени тази инсталация от 50kw ли би трябвало да се счита?	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 3, № 5 (т. 2), № 54 и № 71. 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 3. Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване, инвестициите в допустимите по процедурата активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници трябва да отговарят на изискванията на приложима национална и европейска законова, вкл. подзаконова, нормативна уредба. Кандидатът носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването ѝ в качеството му на Възложител по проекта. В тази връзка, УО препоръчва преди подаване на проектно предложение кандидатите внимателно да се запознаят с нормативната уредба, касаеща желаната от тях инвестиция. Обръщаме внимание също така, че инсталациите за собствено потребление по чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници следва да отговарят на технически изисквания за ограничаване, поставяни от съответното електроразпределително дружество в допълнителното споразумение към договора за достъп. Във връзка с изложеното, за Управляващият орган на ПКИП остава неясно обстоятелството защо при планирани соларни панели с мощност 35 kWp кандидатът ще купува към тях инвертор с мощност 50 kW, което е с почти 50 % над мощността на фотоволтаичните панели, и е видно, че няма да може да бъде достигнат максималния капацитет на инвертора. В т. 13.1 „Допустими дейности“ от Условието за кандидатстване изрично е записано, че проектните предложения по процедурата следва да са в съответствие

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			с принципите по чл. 29, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, както и с изискванията за ефективност, ефикасност и икономичност при разходването на средствата при най-адекватното съотношение между очакваните разходи и ползи. Моля, запознайте се с публикуваното на интернет страницата на Министерство на иновациите и растежа - Ръководство за бенефициенти при изпълнение на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедури с опростени варианти на разходи по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията” 2021-2027, на следния адрес - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatyata/rakovodstva/. УО обръща внимание и на следния текст, записан в т. 3.2 „Процедура по верификация и плащане“ от ръководството: „Проверки на място УО, както и определени от него независими експерти (при необходимост от допълнителна експертна оценка) извършват посещения на място на база оценка на риска, с цел установяване на напредъка по изпълнението на дейностите, чрез които се постига съответния резултат и удостоверяване на изпълнението на договорите за безвъзмездна финансова помощ и постигнатите крайни резултати. Посещенията също така имат за цел да бъдат проверени всички оригинални документи, удостоверяващи постигнатите крайни резултати, свързани с изпълнението на АДПБФП.“
133.	15.08.2025	Здравейте, Допустим кандидат ли е, микро предприятие, което е с адрес на управление гр. Плевен и е заявило за подпомагане дейности, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България.(гр. Дупница)?	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 76.
134.	15.08.2025	Уважаеми дами и господа, Във връзка с описаното в раздел 13.2. Недопустими дейности, че "дейности за производството, преработката и продажбата на тютюн и тютюневи изделия" са недопустими за финансиране, то моля за разяснение: Допустимо ли е по настоящата процедура да кандидатства предприятие с основен КИД за 2024г. "Търговия на дребно в неспециализирани магазини предимно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия". Кодът на проекта отново ще бъде със същия код на дейност. Предприятието отговаря на останалите условия за допустимост.	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 31 и № 123.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
135.	15.08.2025	ДО: Управляващия орган на Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ ОТНОСНО: Запитване относно допустимост на кандидат по процедура BG16RFPR001-2.004 „Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията“ Уважаеми госпожи и господа, Във връзка с предстоящо кандидатстване по Процедура чрез подбор на проектни предложения BG16RFPR001-2.004 „Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията“, моля за Вашето официално становище относно допустимостта на кандидат в следния конкретен казус: ЕТ е регистриран на 17.06.2009 г. и заличен на 02.04.2025 г. На 03.01.2025 г. е регистрирано ЕООД, в което едноличен собственик на капитала е същото физическо лице – собственик на заличения ЕТ, и което има сключен договор за изкупуване на всички активи и пасиви на посочения ЕТ. С оглед на горното моля да потвърдите дали в този случай ЕООД може да се счита за допустим кандидат по горепосочената процедура, при условие че към проектното предложение бъде приложен договорът за изкупуване на активите и пасивите. Благодаря предварително за съдействието.	При оценка на допустимостта на едноличното дружество с ограничена отговорност (ЕООД), което има сключен договор за изкупуване на всички активи и пасиви на посочения в запитването едноличен търговец (ЕТ), Оценителната комисия ще вземе предвид и данните на едноличния търговец при условие, че е прехвърлено цялото предприятие (при условията на универсално правопримемство) и е налице прекратяване правосубектността на едноличния търговец и съответно заличаването му в Търговския регистър. Посочените обстоятелства следва да са видни от Търговския регистър, като кандидатът не следва да представя договор за изкупуване на активите и пасивите и/или друг подобен документ към Формуляра за кандидатстване. Препоръчително е да посочите описаната в запитването информация в раздел „Основни данни“ или в раздел „Данни за кандидата“, поле „Допълнително описание“ от Формуляра за кандидатстване. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 119.
136.	18.08.2025	Здравейте, Моля за отговори на поставените въпроси: 1.Съгласно Приложение 7, документът, който трябва да бъде приложен при представяне на финален отчет за изграждане на „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и“ и/или „фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) е Допълнително споразумение към договора с електроразпределителното дружество по чл. 25а, ал. 3 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). По BG16RFPR001-2.004 „Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията” няма поставено изискване Дружеството-кандидат да има сключен договор с електроразпределително дружество и собствена партида за електрооборудване.	1. и 2. Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване по процедурата, верификацията на разходите и плащанията към бенефициентите ще се извършват от страна на Управляващия орган въз основа на постигнат конкретен резултат, а именно въведени активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници в предприятията, надлежно отчетени от бенефициента и одобрени от страна на УО. При непостигане на посочения резултат по отношение даден актив/ оборудване/ съоръжение, включено в проектното предложение, единичният разход за него няма да бъде платен от страна на УО. Както коректно е цитирано в запитването, в Приложение 7 „Описание на приложимите по процедурата индикатори“ е посочено, че „В допълнение към документите по т. 1 по-горе, при изграждане на „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и“ и/или „фотоволтаична електрическа централа

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		В случай , че Дружеството кандидат няма Договор и няма партида за електроснабдяване , то законово Електроразпределителното дружество не може да издаде Допълнително споразумение към договора с електроразпределителното дружество по чл. 25а, ал. 3 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). Моля за конкретен отговор: Ще бъде ли изискано такова Допълнително споразумение при отчитане на разходите? 2.При не представяне на Допълнително споразумение с електроразпределително дружество ще бъдат ли признати отчетените по проекта разходи? 3.При инвестиция в Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор към съществуваща ФтЕЦ , която все още не е въведена в експлоатация и е предвидено да работи в Автономен режим (Off-grid), изградена със собствени средства на Дружеството, ще бъде ли изисквано Допълнително споразумение към договора с електроразпределителното дружество по чл. 25а, ал. 3 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ)?	(ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)“, следва да се представят: • Протокол за въвеждане в експлоатация/поставяне под напрежение на енергийното съоръжение; • Допълнително споразумение към договора с електроразпределителното дружество по чл. 25а, ал. 3 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ); • Информация (име и фамилия на лицето, и номер и дата на издаване на удостоверението за придобита професионална квалификация) за лицето, притежаващо необходимата професионална квалификация, и включено в списъка по чл. 21 на ЗЕВИ, поддържан на интернет страницата на АУЕР (https://www.seea.government.bg/bg/?option=com_grid&qid=14_mq_0&p=34).“ Посочените документи са задължителни за удостоверяване на постигнатия конкретен резултат от съответния въведен по проекта актив/ оборудване/ съоръжение в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници. 3. Съгласно посоченото в Приложение 7 „Описание на приложимите по процедурата индикатори“ към Условиата за кандидатстване, допълнително споразумение към договора с електроразпределителното дружество по чл. 25а, ал. 3 от ЗЕВИ се изисква единствено при изграждане на активи по група 14 „Фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и“ и/или по група 16 „Фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)“.
137.	18.08.2025	Здравейте, Моля за тълкуване и пояснение на изискването, произтичащо от Регламент (ЕС) № 1379/2013: "Кандидатите не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране, в случай че попадат в забранителните режими на Регламент (ЕС) № 2023/2831 и по-конкретно, ако икономическата дейност, за която кандидатстват се отнася до: • сектора на преработката и търговията със селскостопански продукти, в следните случаи: - когато размерът на помощта е определен въз основа на цените или количествата на този вид продукти, изкупувани от първичните	Обстоятелството, че предприятието не кандидатства за финансиране на дейности, които се отнасят до сектора на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в следните случаи: - когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на този вид продукти, изкупувани от първичните производители или предлагани на пазара от съответните предприятия; или - когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители, се декларира от кандидатите в Декларация при кандидатстване (Приложение 2 към Условиата за кандидатстване). Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 64 и № 100.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		производители или предлагани на пазара от съответните предприятия; или - когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители." Въпросът ми е: Дружество с икономическа дейност "Търговия на едро със зърно, семена, фуражи, торове, препарати и др.", което не произвежда и не преработва селскостопански продукти, допустим кандидат ли е по процедурата и по какъв начин и с какви документи се доказва това условие за допустимост?	
138.	19.08.2025	Здравейте, Допустимо ли е да се кандидаства за въвеждане на енергийно ефективни мерки, които ще се изпълнят в рамките на обект, собственост на кандидата, който обект представлява търговска площ на партерен етаж в жилищна сграда?	Посоченото в запитването Ви би било допустимо, в случай че кандидатът и проектното предложение отговарят и на всички останали изисквания и условия по процедурата. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 23 и № 26.
139.	19.08.2025	Уважаеми дами и господа, На обекта ни е изградена със собствени средства мрежова ФЕЦ 15 kW, присъединена към ЕРП с договор, позволяващ продажба на излишна енергия. По програмата предвиждаме подмяна на инвертора с хибриден 25 kW, поставяне на батерии 61 kWh и добавяне на 8 kWp панели. Инсталацията ще бъде технически ограничена така, че да не може да отдава енергия в мрежата, а да се използва само за собствени нужди. Моля за разяснение, имайки в предвид че отговаряме на всички условия по процедурата: 1. Проблем ли е наличието на договора с ЕРП при това условие и ако да – как следва да постъпим? 2. За целите на референтните цени, инсталацията следва ли да се счита за ФЕЦ 25 kW? Благодаря предварително за съдействието.	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 3 и № 5 (т. 2), № 54 № 67, № 81 (т. 2) и № 90. 2. По настоящата процедура са допустими единствено разходи за активи/оборудване/ съоръжения, включени общо в 16 групи технологии, съгласно „Списък на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници” (Приложение 4.1). Отговорност на кандидата е да определи в коя група технологии от Приложение 4.1 попадат желаните за придобиване по процедурата активи съгласно специфичните си нужди и техническите параметри на съответния актив. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 3 и № 132.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
140.	19.08.2025	Уважаеми госпожи/господа, Едно от помещенията ми е склад и ще сменям предназначението му за производствена дейност! Допустимо ли е по процедурата да кандидатствам за топлоизолация на пода, смяна на дограма и поставяне на фотоволтаична електрическа централа? Благодаря!	Посоченото в запитването Ви би било допустимо, в случай че кандидатът и проектното предложение отговорят и на всички останали изисквания и условия по процедурата. Съгласно посочено в т. 11.1, подточка 5) от Условиата за кандидатстване, кандидатите по процедурата е допустимо да заявят подкрепа за кода на основната или на допълнителна икономическа дейност на предприятието съгласно КИД-2008 на НСИ въз основа на данни за 2024 г. В случай че на етап изпълнение на проектите се установи, че активи/ оборудване/ съоръжения се ползват във връзка с недопустима/и дейност/и, предоставените средства (в случай на изплатени такива) подлежат на възстановяване. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 82 (т. 1).
141.	19.08.2025	На въпрос № 80 „Здравейте, Имаме няколко въпроса: ... „При цитираният в запитването пример – закупуване на актив по група 15 (батерия с инвертор) с общ капацитет от 233 kWh на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в kWh по постояннотоковата част), допустимата по процедурата стойност, която следва да бъде посочена в бюджета на проекта, е 300 297,39 лева (при 1 288,83 лева / kW).“. В посоченият пример във въпрос липсва втория основен параметър на ЛСС, който е тяхната мощност в kW. РАЗЯСНЕНИЕ: Във връзка с горното моля да посочите каква е стойността на инвестицията, която трябва да се посочи правилно и коректно в бюджета по проекта на Кандидат, който иска да заяви подпомагане по група 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“ с мощност 100kW и капацитет 233kWh?	Съгласно посочения във въпроса пример: В случай че по проекта кандидат желае да заяви разходи по група 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“, на които общият капацитет (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в kWh по постояннотоковата част) е 233 kWh, съгласно Приложение 4.2 допустимата по процедурата стойност, която следва да бъде посочена в бюджета на проекта, е 300 297,39 лева. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 3, № 32, № 41, № 80, № 111 и № 122 (т. 3., 4. и 5.).